

[Forsvarsministeren]

nemgang af gældende bestemmelser m.v. for forsvarrets efterretningstjenestes virksomhed, naturligvis med henblik på at tydeliggøre og supplere disse i overensstemmelse med beretningens forslag og kommentarer.

Domstolen er jo selv fremkommet med en del værdifulde fortolkninger af bestemmelserne, og disse vil naturligvis indgå i overvejelserne sammen med de løbende indhøstede erfaringer.

I denne forbindelse skal nævnes, at kommissionsdomstolen i sin beretning, side 45, har påpeget betydningen af, at der udvises særlig omhu med, at det personel, der udvælges til det, man kalder det indlandsorienterede arbejde, såvel mundtligt som skriftligt instrueres så fyldestgørende som muligt om virksomheden og i særdeleshed om dens lov-mæssige og naturlige grænser.

Den nævnte henstilling fra kommissionsdomstolen indgår selvfølgelig også i de overvejelser, der foregår såvel i ministeriet som i forsvarrets efterretningstjeneste. Vi er opmærksomme på, at der påhviler dem, der skal udpege og uddanne det omhandlede personel, et særligt ansvar, og at der stilles specielle krav til personellet om modenhed og dømmekraft for at kunne skønne over de naturlige, men vanskeligt definerlige grænser, der må være for denne virksomhed.

Der vil også blive set nærmere på, om de kontrolforanstaltninger, der internt skal til, for at forsvarrets efterretningstjenestes ledelse i videst muligt omfang kan holde sig orienteret om de enkelte medarbejderes virksomhed, er tilstrækkelige.

Endelig og ikke mindst vigtigt vil jeg – som jeg allerede har sagt – føre en nøje kontrol med alle tjenestens forgreninger, og jeg vil naturligvis gribe ind, hvis der måtte opstå blot formodning om, at der foregår ting, der ikke er i overensstemmelse med de gældende bestemmelser for tjenestens udførelse.

Jeg mener på den baggrund, at jeg og hermed også regeringen har taget de umiddelbare konsekvenser af kommissionsdomstolens arbejde. Som bekendt har der imidlertid siden 1964 eksisteret et udvalg, det såkaldte Wambergudvalg, der bl.a. har til opgave at føre tilsyn med politiets efterretningstjenestes registrering. Regeringen er indstillet på at iværksætte en kontrol af lignende art af forsvarrets efterretningstjenestes registrerings-

virksomhed og vil undersøge de praktiske muligheder herfor.

Der må herved være skabt sikkerhed for, at forsvarrets efterretningstjenestes virksomhed, der alene vedrører forhold af direkte betydning for forsvarret, vil blive holdt inden for rammerne af gældende regler. Specielt skal fremhæves, at registreringer i forsvarrets efterretningstjeneste vil blive foretaget inden for de grænser, som regeringserklæringen af 1968 fastlægger. I overensstemmelse med den forståelse af erklæringen, som er kommet til udtryk i særdomstolens beretning med hensyn til egentlig efterforskning, vil retningslinjerne være, at en sådan kun kan foretages, når hensynet til statens sikkerhed eller forholdet til fremmede magter gør det nødvendigt.

Må jeg til slut sige, at jeg mener, der i et demokrati må være et samspil mellem alle led i demokratiet, men dette demokrati må også ikke bare have ret til at forsvare sig, men også pligt til at forberede sig på dette, og det sker bl.a. gennem den virksomhed, forsvarrets efterretningstjeneste udøver.

Formanden:

Jeg giver ordet til ordføreren for forespørgerne. Det er denne gang hr. Gert Petersen.

Gert Petersen (SF):

Jeg synes, det var interessant at høre forsvarsministeren. Det er første gang i de 11 år, jeg har siddet her i tinget, hvor vi har drøftet disse spørgsmål, at jeg har anet bare en smule imødekommenhed, når disse problemer er blevet rejst. Det er første gang. Desværre må jeg sige, at den imødekommenhed er ikke tilstrækkelig, den er ikke tilstrækkelig, når det gælder de konsekvenser, som må drages af alt det, som er kommet frem. Jeg forstår godt, at samvittigheden efterhånden er så ubehageligt berørt, at et og andet må der nok gøres, men det er altså langtfra tilstrækkeligt, det, som vi har hørt her.

Sidste gang vi drøftede disse problemer, var i 1976. Da vedtog folketingsflertallet en dagsorden, hvori det hed, at ministrene udøver kontrollen med efterretningstjenesterne, og videre (Folketingstidende 1975-76, sp. 6222):

»... folketinget noterer sig forsvars- og justitsministerens bekræftelse på, at man ved